

Izhaja
10. in 25. dne
vsakega meseca.

Stoji za
celo leto 3 gld. —
pol leta 1 „ 60
četrt „ — „ 80
Posamezne štev.
15 kr.

Oznanila
ikrat natisnena
od vrste 15 kr.

Naročnina,
ozanila in reklamneje
pošiljajo se
upravnisti v
v Maribor.

Odpriete rekla-
macije so
poštne proste.

POPOTNIK.

Glasilo

„Zaveze slovenskih učiteljskih društev“.

Izdajatelj in urednik:

M. J. Nerat, nadučitelj.

Spisi in dopisi
pošiljajo se
uredništvu
v Maribor,
Reiserstrasse 8.

Pismom,
na katera se želi
odgovor,
naj se pridene
primerne poštna
znamka.

Na anonimne do-
pise se neoziramo.

Nefrakšana pisma,
se ne sprejemajo.

Rokopisi
in na
cecu poslane knjige
se ne vračajo.

Hrvatskomu učiteljstvu.

Dne trećega i četvrtoga kolovoza o. g. prirodiće „Zaveze slovenskih učiteljskih društev“ X. skupštinu u središtu Slovenije, u našoj bijeloj Ljubljani.

U ovo deset godinâ svoga života stekla si je „Zaveza“ za slovensko školstvo toliko neminovnih zaslugâ, te je prijeka potreba, da njezinu desetgodišnjicu proslavimo što sjajnije; a ova će nama zadaća biti toliko ugodnija i slagja, što će se njezini članovi sakupiti u sreću slovenske zemlje, u lijepoj slovenskoj Ljubljani.

Savez slovenačkih učiteljskih društava prirediće u oči glavne skupštine velik svečani koncert u proslavu petdesetgodišnjice blagotvornoga, plodonosnoga vladanja prejasnoga cesara Franja Josipa I. i u proslavu svoje desetgodišnjice.

Slovensko će učiteljstvo tada prihrliti sa svih pokrajinâ slovenskih, da vidi svoju majku, gojiteljicu i pospešiteljicu čistoga narodnoga ushita, da se osvjedoči, kako umije bijela Ljubljana srdačno pozdraviti vrle borce narodne prosvjete, koji šire po zemljama slovenskim narodnu svijest, ushićenje i ljubav do domaće knjige i pjesme.

A slovensko će učiteljstvo tada prihitjeti u stolicu slovensku i zato, da se poblize upozna megjusobno, da ojači i okrijepi vezu prijateljstva, što se spaja stoglavu četvu u jedno tijelo, doć će u Ljubljani, da ponovo pokrene što korisno za boljak našega pučkoga školstva.

Ali svečanost ova dostigla bi vrhunac, da možemo tada pozdraviti u našoj sredini Vas, draga braćo, cijenjeni drugovi bratskoga nam naroda hrvatskoga! Kao što radi slovensko učiteljstvo o boljku in napretku narodne sreće, tako vrši istu zadaću hrvatsko učiteljstvo megju narodom hrvatskim. S ovim čestitim učiteljstvom hrvatskim ne spaja nas samo ista krv i isti jezik, već nas veže i neoboriva težnja za istim uzorima, težnja za istom metom: širiti i jačiti narodovu svijest, domoljubje i ljubav za narodnu knjigu.

Prihrlite dakle one svečanostne dane k nama, prihrlite u našu slovensku Ljubljani, koja Vas će primite ljubazno, koja će biti sretna sa Vašeg poseta. A mi, koji Vas zovemo, primićemo Vas otvorenih ruku, otvorenih srdaca, pak se ćemo radovati pozdravljajući Vas u našoj sredini.

Dogjdite dakle svoji svojima — dovikuju Vam slovenska sreća!

A da nama bude moguće sve potrebno pripremiti i urediti, molimo učtivo sve drage drugove i mile drugarice, koje kane one dane boraviti megju nama u bijeloj Ljubljani, neka izvole prijaviti potpisanomu tajniku svojo čestito ime.

Napose pozivljamo bratska učiteljska društva hrvatska, da se odazovu ovome pozivu. A svima i svakomu vapijemo od srca: Dobro došao u bijeli Ljubljani!

Za ljubljanski mesni odbor:

Počasni predsjednik: Ivan Hribar s. r., gradonačelnik ljubljanski.

Juraj Režek s. r., predsjednik. Engelbert Gangl s. r., tajnik.

Jakob Dimnik s. r., urednik. Janko Likar s. r., podpredsj. Fran Črnagoj s. r., blagajn.

Nadučitelj, učitelj, podučitelj.

Govoril Anton Kosi, učitelj v Središču, pri zborovanju učit. društva za ormoški okraj dne 2. junija meseca 1898. l.

Kakor v raznih drugih stanovih, tako zavzemajo tudi v našem, t. j. v učiteljskem stanu poedini člani razne stopnje ali z drugimi besedami: člani so razvrščeni v kategorije tako, da si gledé na pravice, dolžnosti in na plačo niso enaki, da stojé eni više, drugi zopet niže, kakor je to pač v obče pri službah navada.

Kako razvrščajo zakonite določbe posamezne „šarže“ med člane ljudskega učiteljstva, znano nam je vsem, saj imamo danes tukaj v svoji sredini zastopnike vseh treh vrst — od mladega nadbudnega podučitelja do izkušenega v službi že osivelega nadučitelja.

Ni glavni namen moje današnje razprave, da bi preresetoval vprašanje, je-li razvrstitev posameznih članov našega stanú v ravno navedenem smislu prava, jeli opravičena ter srečno pogojena in je-li se vsi naslovi tudi povsem strinjajo s službami, katere opravljajo posamezne učiteljske moči. O tem torej ne bodem govoril; razmotril bi le rad nekoliko vprašanje, ki se glasi: „Kakšni odnošaji vladajo v obče med učiteljstvom gledé na znano razvrstitev v kategorije, kako učiteljstvo v tem oziru med seboj živi, kako deluje, kako se razume.

Očitati bi se mi utegnilo, da sem si izvolil za predmet nalogo, katera presega moje zmožnosti. Da take in slične pomiselke, katere bi se vtegnili v enem ali drugem častitem prisotniku vzbuditi, vsaj nekolike ublažim, naj omenim, da že nekoliko let sem paznim očesom motrim razne pojave v našem, t. j. učiteljskem življenju, da bi do dobra spoznal razmerje, v katerem stojé med seboj posamezni člani našega stanú. Povsod, kjer koli se mi ponudi prilika, da morem občevati s kakim tovarišem ali tovarišico, bodi si že v našem ali v drugem šolskem okraju, vsakokrat udarim prav na rahljo v tem oziru na strune, in z večine mi te vselej močno zadoné — žal, da le v tužnih mol-akordih.

Slavni nemški pesnik Goethe trdi nekje o življenju preprostega naroda, da je isto, kjerkoli se ga lotiš, zanimivo — und wo ihr's packt, da ist's interessant, a jaz — oprostite mi čast. prisotniki, da se drznem spravljati svojo malenkost s tem duševnim velikanom v dotiko — a jaz si upam trditi o učiteljskem življenju, kolikor sem ga imel priliko spoznavati zlasti v glavuih počitnicah pretečenega leta, da je isto tužno in žalostno na vseh konceih in krajih.

Razmer učiteljstva našega (ormoškega) okraja, katere so mi tudi skoraj do cela znane, navlašč ali z namenom ne bodem vpletal v svojo razpravo, — ako pa kateri izmed čast. navzočih sotrudnikov zazrè ali zasledi v tem ali onem odlomku mojega razmotrivanja sebe, oziroma razmere, v katerih živi ali se nabaja on, tedaj ga naj tolaži zavest, da ima po raznih drugih šolskih okrajih ne samo enega, ampak celó po več dvojincev ali „Doppelgänger-jev“, katerim tudi črni oblaki nezadovoljnosti grenijo veselje do delovanja, do življenja.

Častiti navzočniki ste pač že uganili, da Vam ne bodem s krasnimi barvami slikal razmerja med poedinimi člani učiteljstva, zakaj tako slikanje, tako popisovanje bi ne bilo mogoče, ker bi bilo z golo resnico v velikem nasprotju. Kolegijalnost — ona vez, ki trdno veže ude enega stanú kot delovalce v enem poklicu — kolegijalnost je pač lepa beseda, a še lepši in krasnejši je njeni pomen. Na večrazrednicah, kjer te trdne vezi, te žlahtne cvetke v vrtu učiteljskega delovanja ni, je žalostno, pusto, prazno, tam je življenje bridko, neznosno. „Jaz poznam tri žreblje v rakev učiteljevo: prepir s svojimi sodrugí, razdor z neposrednjimi predstojniki in nesloga z ženo“, pravi Diesterweg, ki prepira s kolegi gotovo ni brez vzroka postavil na prvo mesto.

Poprašate morda, čemu sem krenil s pota, čemu govorim o kolegijalnosti, ko imam vendar govoriti le o nadučiteljih, učiteljih in podučiteljih! Je-li morda pojem „kolegijalnost“ v kakí zvezi z našo razvrstitvo učiteljskega osebja? Gospôda častita, tako je! Ta razvrstitev sicer ni glavni vzrok, da prava kolegijalnost med člani ljudskega učiteljstva ne najde trdnih in zanesljivih tal, vendar pa mnogo pripomore k temu, da je med nami tako malo zaupljivosti, tako malo bratske ljubezni in naklonjenosti, pa toliko več mržnje, prepira in nemira. Svojo trditev si bodem dovolil podpreti z dokazi ali z vzgledi iz življenja.

Mislimo si večrazrednico! Nekdo je primerjal zavod z večimi razredi sestavljenemu stroju. To prisposodbo rabim tudi jaz. Nobena mašina ali stroj ne more svojega dela dostojno in pravilno izvajati, ako mu kateri njegovih delov odreče sodelovanje ali pa mu le površno pomaga. Slično je na večrazrednici. Ako se hočejo doseči tu povoljni uspehi, ako se hoče, da delovanje prinese trudu primerni sad, treba je, da se učitelji, delujoči na takem zavodu vseskozi razumejo, da je njihovo delovanje vzajemno, enostno harmonično. Edinosti je treba ne le v vzgojnih načelih v šoli, marveč tudi v ravnanju in postopanju na zunaj. Mogoče je sicer, da se učiteljstvo na večrazrednicah v političnih in drugih zasebnih nazorih ne strinjajo, da so si tu v marsičem zelo navzkriž, vendar pa se mora ta razmišljnost vselej in povsod umakniti, kadar se gre za interese šole, za njeno vzvišeno nalogo.

Na šoli, kjer se to godi, kjer vladajo med posameznimi tovariši tako lepe normalne razmere, tam se gotovo dosežejo vsestransko lepi uspehi. Žal pa, da so šole s takimi odnošaji le redko, redko sejane.

Odprimo sedaj knjigo učiteljskega življenja, da poizvemo, kdo je vzrok, da je prijateljska vez med nami tako puhka in tako rahlja, da je tako malo prave zastopnosti med kolegi. Morda vodja šole, nadučitelj, učitelj, podučitelj?

Gospôda moja! S pomilovanjem Vam uoram odkriti resnico, da sem našel pri vseh treh „šaržah“ črne maroge — vsi smo gravirani. Vsi smo torej krivi, da nas ona lepa sodružna ljubezen, kateri se pravi kolegijalnost, ne oklepa tako trdno, kakor bi bilo želeti.

Postavimo na zatožno klop najprej šolskega voditelja, to je nadučitelja: on je odgovoren več ali manj za vse, kar ni v redu na zavodu, kateremu so ga posadila šolska oblastva na čelo. Se-li nadučitelj vselej in povsod vede nasproti podrejenemu učiteljstvu tako, da pospešuje prijateljsko občevanje med posameznimi sotrudniki? Ne kaže li morda samo nadučiteljskega ali uradnega obraza, medtem, ko mu je kolegijalna naklonjenost do cela tuja? Ako je temu tako, potem se naj ne čudi, ako se ga podrejeni mu sodrugí začno vedno bolj izogibati, ako nimajo nobenega zaupanja do njega, ako se začno polagoma približevati njegovim (nadučiteljevim) nasprotnikom . . .

Sicer pa ni lahka stvar, zadeti nadučitelju pravega načina ali mere v ravnanju s svojimi sotrudniki; tu je treba pač mnogo takta in zopet takta. Težko je stališče nadučiteljevo že zaraditega, ker mora na eni strani biti predstojnik, na drugi pa zopet

kolega. Zato blagor nadučitelju, kateremu se je posrečilo, spraviti ti dve lastnosti v lepo harmonično celoto — blagor pa tudi šoli, katero vodi tak takten, razumen in treznomisleč nadučitelj — prej ali slej pride njegov zavod gotovo na glas dobre šole. *Če kdo izmed učiteljstva, tedaj mora gotovo šolski vodja-nadučitelj podrediti svoje lastne koristi interesom šole; to je zavodu, na kojem deluje. Ako mu to ni mogoče, ali če tega noče storiti ter mu je njegova lastna čast več, nego dobro ime njegovega zavoda, tedaj ga naj ne navdaja up, da bi se na njegovo šolo naselil kedaj trajni mir in odkritosrčna sloga.*

Pripovedovalo se mi je o nekem nadučitelju, ki učiteljstva svojega zavoda nikdar ni navizal drugače, kakor z uradnimi oznamenili; posebno piko pa je imel baje v tem oziru na podučitelje. V neki večji družbi in sicer v gostilni se je baje tudi namerilo, da je, ko je odbajal, zaukazal svojemu sotrudniku, rekóč: „Sie, Herr Unterlehrer, wollen Sie mir meinen Rock herunter geben!“ Temu še dostavljam, da je bil dotični tovariš „Unterlehrer“ že takrat (dogodek se je vršil pred kakimi 12. leti) odličen pedagoški pisatelj, kojega però še sedaj ne miruje, o dotičnem mogočnejšu „Oberlehrer“-ju pa trdijo oni, ki ga poznajo, da spada baje v vrsto duševnih ničel.

„Čemu se smejite v moji prisotnosti?“ je vprašal neki nadučitelj enega svojih stanovskih sodrugov. Ta pa odgovori: „Ali je v navzočnosti kolegov prepovedano smejati se?“ Na to nadučitelj: „Jaz Vas ne poznam kot kolego, ampak kot prov. podučitelja šole pri Sv! L.“ V kako lepi slogi sta delovala ta dva sodruga od časa tega dogodka ali morebiti že prej, lahko si misli vsak sam.

„To je moj, podučitelj ali moja podučiteljica“ pobaha se zopet tu ali tam kak nadučitelj, predstavlja je znancu svojega novega sotrudnika ali sotrudnico. Pri tem pa mož ne pomisli, da ne govori resnice, zakaj po takem bi moral tudi definitivnega učitelja predstavljati z besedami: „To je moj, učitelj“, kar pa seveda modro opusti.

Če nas že naša oblastva morajo nazivati s podučitelji, opuščamo to vsaj mi. Kazimo, da nam je ta naslov zopern, ker nikakor ni opravičen in utemeljen. Zlasti pa bi naj iz ust nadučiteljevih ne prišla nikoli brez potrebe ta beseda.

Pred kakimi 12. leti sem dobil nekega dne dopisnico z naslovom: G. A. K., podučitelj v Središču. Pisal mi je na njej odličen slovenski šolnik-nadučitelj, a da-si sem takrat v uradnem smislu ta naslov povsem zaslužil, vendar možu tega do današnjega dne nisem pozabil, zakaj uverjen sem, da bi me bila dotična dopisnica tudi brez navedbe mojega podučiteljskega značaja našla. Vselej, ko se s tem možem snidem, kar se zgodi navadno le na potovanju, mi pride na misel: glej, to je oni tovariš, ki ti je pred leti na dopisnici vtaknil pod nos, da si še „podučitelj“.

Toda naj bode o tem dovolj! *Faktum je, da nadučitelj, ki je preveč ponosen na svoje dostojanstvo, ki da svojemu sotrudniku čutiti pri vsaki priliki, da je v službi manj od njega, smeši s tem samega sebe, a za povzdigo sloge in edinosti svojega zavoda pa deluje ravno v nasprotnem smislu.*

V dosedaj opisanih slučajih sem predbacival breztaknost in nekolegijalno ravnanje nadučitelju, ker mu je preveč do njegove osebe. Oglejmo si sedaj nekoliko tudi učitelja, recte definitivnega učitelja.

Nadučitelj je morda pameten, razumen in dobrohoten mož, mož popolnoma na svojem mestu, ki bi rad živel v slogi in v zastopnosti z učiteljstvom, ker mu je mir ljub in drag nad vse — toda ondotni definitivni učitelj ruje vedno in vedno proti svojemu „šefu“ ter skuša zanetiti ogenj pogubonosnega boja in prepira, in to iz gole zavisti. Rad bi namreč vzdignil svojega nekoliko više sedečega kolego ž njegovega sedeža ter spravil s pomočjo raznih prijateljev svojih, ki mu pa čisto bore malo pomagati morejo, sebe na dotično častno mesto.

Takih slučajev najdemo v učiteljskem življenju mnogo, da celo preveč jih je in pomilovanja je vreden voditelj zavoda, na katerem tak kolega kali mir, pomilovanja vredni pa so tudi otroci, ki se na taki šoli poučujejo, pomilovanja vredno je ljudstvo, kateremu je tako učiteljstvo postavljeno za izobraževalce.

Sicer pa učitelju ni nič ložjega nego ruvati in ščuvati proti svojemu „šefu“, zakaj isti ima — kakor znano — z ozirom na svoje sodelovanje pri obravnavi šolskih zamud itd. v vsakem kotu dovolj neprijateljev in nasprotnikov, ki se pa začno množiti ter rasti kakor gobe po toplom dežju, kakor hitro jim kak član učiteljskega osebja namigne, da ni prijatelj nadučitelja, da se ne strinja z njegovimi nazori.

Kakor je lahko tako ravnanje učiteljevo proti nadučitelju, tako je tudi ostudno, zakaj dotični nepokojnejš pljuva v svojo lastno skledo ter obtežuje delovanje in poslovanje ne le predmetu svojega ščuvanja, t. j. nadučitelju, ampak tudi samemu sebi.

Besede starega pregovora, ki pravi, da Bog nikomur dolžen ne ostane in četudi ne plačuje On vsake sobote, plačuje pa vendar, uresničijo se navadno tudi v našem slučaju. *Morebiti bodeš tudi ti, kolega-učitelj, skoraj poskusil sladki jarem „nadučiteljev“, čutil pa bodeš morda tudi, kako dobro dě voditelju šole, ako podrejeno mu učiteljstvo skriva v svoji notranjosti želo ali ost sovraštva, katero o raznih prilikah za hrbtom zasaja v dobro ime svojega predpostavljeneja sotrudnika.*

Pustimo sedaj definitivnega učitelja, morebiti se mu med tem posreči, da dobi kje kako nadučiteljsko mesto — pa se pomudimo raje še nekoliko pri „podučitelju“, da se uverimo, v koliki meri zasluži ta „dostojanstvenik“, da smo ga uvrstili med nepokojneže, med rušitelje sloge in miru.

Z raznim teoretičnim znanjem bogato založen stopi mladi učitelj, po našem „podučitelj“ iz učiteljskega zavoda v javnost. Dozdeva se mu — vsaj nekoliko časa — da je le on sam zajel vso učenost in znanost z veliko žlico, da edino on sè svojim znanjem razsvetljuje temoto mračnjaštva na šolskem obzorju — in tako se postavi z nekakim ponosom pred svojega novega „šefa“ ali nadučitelja, kateremu začne precej na dolgo in široko razkladati o raznih novotarijah in reformah, katerih se hoče on pri pouku z vso natančnostjo držati.

Kako se stari in tak mladi tovariš, kateri vidi v vseh starejših sotrudnikih le reveže in starokopitneže, razumeta, kako skupaj delujeta, o tem ni potrebno dalje govoriti, omenim naj samo, da takega, z drznimi ideali napolnjenega mladega tovariša sicer prej ali slej izkušnja dovede na pravo pot ter ga spravi v pravo razmerje napram svojim starejšim tovarišem, toda to se zgodi navadno še le tedaj, ko je zadel prej ob razne trde ovire.

Ne da se sicer tajiti, da bi iz tako urejenih učiteljskih zavodov, kakoršne imamo dandanes, ne prišli vsestransko naobraženi mladi učitelji v svet, tudi se ne more in ne sme šteti mlademu, učiteljišče ravnokar zapustivšemu kandidatu v greh, ako se čuti, da je nekaj vreden, zakaj če tak raznih idealov poln mladenič ne bode nosil glave po koncu, kedò pa jo naj nosi? Toda vse mora imeti prave meje in izrek „skromnost je lepa čednost“ ima še vedno svojo veljavo. Kar se pa tiče bogatega teoretičnega znanja, pa so gotovo vsakemu mlademu učitelju znane besede „Graw, Freund, ist alle Theorie!“

Da se ti torej — mladi učitelj — ne bode nikdar moglo očitati, da si sè svojim ošabnim, oblastnim ravnanjem nasproti starejšim sodrugom kršil čut kolegijalnosti, ne šopiri se po nepotrebnem sè svojim znanjem, ne smatraj svojih nazorov nezmotljivim, daj se tudi včasih poučiti od starejših, izkušenih kolegov ter vedi, da nihče preveč ne zna, a nobeden tako malo, da bi se od njega česar ne naučil.

Gospòda slavna! Naš stan je bil že od nekdanj teptan, zaničevan, preziran. „Kogar bogovi črté, učiteljem ga naredé“, ta pregovor nekdanjih Rimljanov je še dandanašnji

povsem resničen, vendar, gospoda častita, bodimo odkritosrčni ter priznajmo odkrito, da smo si v marsičem sami krivi, da trpka nezadovoljnost in dušna bolešt tako često prošinjata našo notranjost, ker se sè svojim, rekel bi, nepremišljenim breztaktnim, včasih celo breznačajnim postopanjem pahamo v razmere, katere nam delovanje obtežujejo, življenje grenijo.

Gotovo se mi ne bode oporekalo, ako se drznem trditi, da bi marsikedaj neprijetnih nasledkov svojega slabega gmotnega stanja ne čutili tako živo, da bi marsikateri napad ali udarec, ki prileti na nas od zunaj, prenesli ložje, ako bi bili med seboj bolj složni, ako bi vse bolj kazali, da smo po svojem poklicu bratje in sestre med seboj, ne pa nadučitelji, učitelji, podučitelji in podučiteljice.

Popravimo vendar ta svoj pogršek, združimo se trdneje, stopimo pred svet složni kakor mogočna četa bojevnikov za narodno prosveto in pravo ljudsko omiko, ker le po tej poti si pridobimo pri občinstvu potrebne veljave in z združenimi močmi si priborimo tudi boljšo bodočnost v duševnem in gmotnem oziru.

Ako pa nastane med nami, ki tudi nismo svetniki — bodi-si iz tega ali onega vzroka — nesloga, ne govórimo o tem izvan šole, zlasti nasproti lajikom ne. Kažimo pred svetom, da vlada med nami najlepša sloga, kolegijalnost in bratska ljubezen. Prepiri niso nobenemu stanu na čast, zlasti pa onemu ne, ki je predmet občne pozornosti, na kojega gleda na stotine in tisoče ljudij, presojujoč vsako njegovo dejanje, vsako njegovo stopinjo.

Vzemimo si za vzgled duhovski stan; tudi v tem stanu vladajo med posamezniki često osebna nasprotstva, vendar kadar gre braniti pravice svojega stanu ter njegovo čast, tedaj stojé vsi trdno kakor skala, zato pa so tudi skoraj vselej lepi uspehi nasledek njihovega solidarnega postopanja.

Uvažujmo tudi mi besede: „V slogi je moč!“ ter kažimo *v dejanjih*, da je ta prekrasni izrek tudi naše geslo in uverjeni smemo biti, da bodo lepi, vsestranski uspehi obilo poplačali naš trud, naše prizadevanje domovini ter narodu pa tudi nam samim v korist — in v to pomózi Bog!

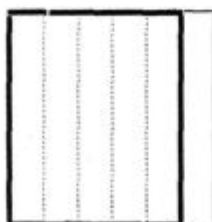
O navadnih ulomkih.

Piše Matija Heric.

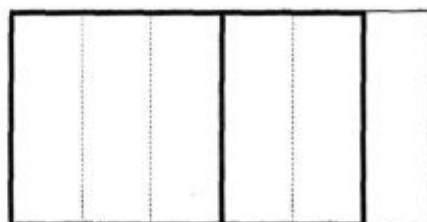
(Konec.)

In sedaj podam slike, predstavljajoče najvažnejše operacije z ulomki. Posnel sem jih po bistvu iz XXIV. letnika šte. 17. slovečega časnika „Freie Schul-Zeitung“, kjer razvija nek izurjeni računnar na podlagi nazorila „Bruchrechentafel“ naše nazore, ki bodo morda zanimali nekatere naše čitatelje in prijatelje računstva.

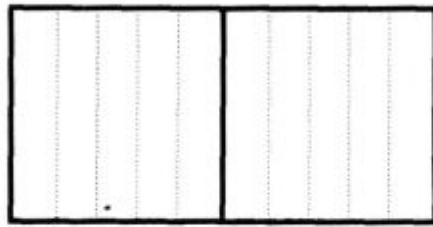
I.

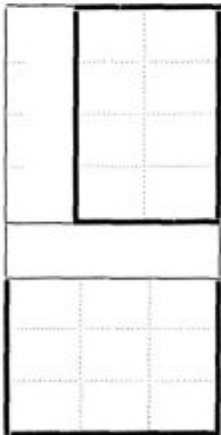
II.

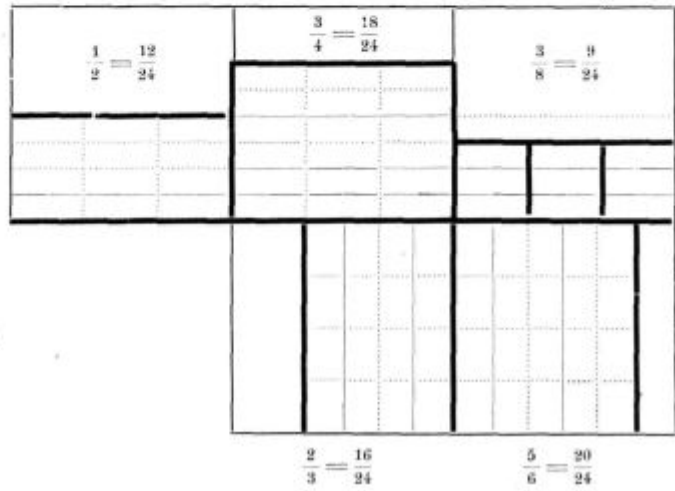
III.

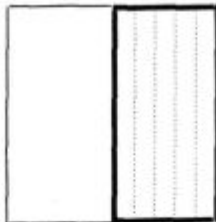
IV.

V.

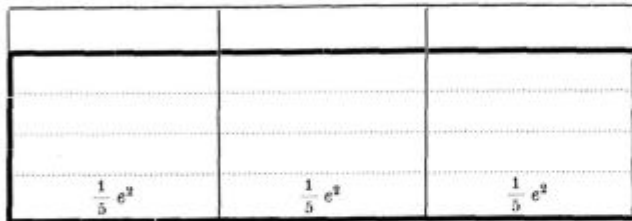
VI.

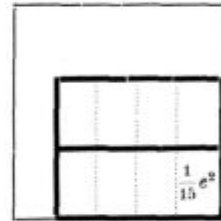
VII.

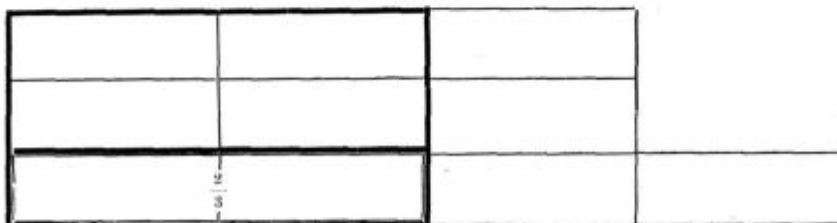
VIII.

IX.

X.

Najbolje je, ako si že poprej na šolski tabli naslikamo kvadrate. Vse operacije pa, katere hočemo razviti, izvrševajmo genetično pred učenci počasi, — a govorimo le tó, kar je bistveno, — potegljaj s kredo, kratko vprašanje učiteljevo po rezultatu in odgovori učenčevi se naj vrsté po določenem redu; zato je treba temeljite priprave. Tako bode mogel vsak učenec slediti pouku, našel bo sam rezultat vsake operacije. Dobro je, če rabiš v to svrhu rudečo, in če treba, tudi rumeno kredo, da se pozna celota od delov.

1. Slika I. nam predoči navadni ulomek $\frac{5}{6}$.
2. Slika II. nam predstavlja mešano število $1\frac{2}{3}$.

Na tej sliki nazorno pokažeš:

- a) kako se izpreminja mešano število v navadni (nepravi) ulomek; kajti $1\frac{2}{3} = 3$ tretjine in 2 tretjini, to je 5 tretjin;
- b) kako se seštevaajo istoimeni ulomki; kajti $\frac{3}{3} + \frac{2}{3} = \frac{5}{3}$;
- c) kako se naobrat nepravi ulomek izpremeni v mešano število; kajti 5 tretjin je toliko celot, kolikokrat se dadó odvzeti 3 tretjine od pet tretjin. Od 5 tretjin moremo odšteti 3 tretjine le 1krat; od ostalih 2 tretjin je mogoče samo 3. del od 1 celote vzeti dvakrat, ali 1 celota se more od 2 tretjin vzeti $\frac{2}{3}$ krat.

3. Slika III. nam pojasnjuje, kako se celota izpreminja v navadni ulomek. Koliko petin ste 2 celoti? In vadi učence sklepati: 1 celota je 5 petin, 2 celoti ste 2krat 5 petin, to je 10 petin, kar pišemo navadno: $2 = \frac{5}{5} \times 2 = \frac{10}{5}$. Na tem vzgledu vidijo učenci tudi, kako se ulomek množi s celim številom. Že koj iz tega primera se prepričajo, da množitev ulomka s celim številom ni nič drugega, nego množitev imenega števila z neimenim; saj množitelj mora biti itak imeeno število.

4. Iz slike IV. razvidijo učenci prav lahko, kako se dva raznoimena ulomka spremenita v istoimena. Delivši gorenji kvadrat kot celoto z navpičnimi črtami na enake dele, smo dobili $\frac{2}{3}$, dolnji kvadrat pa delivši z vodoravnimi črtami na enake dele, dospeli smo do $\frac{3}{4}$. Vprašaje se, kateri izmed obeh delov je večji, dovede nas do izpreminjanja v istoimene ulomke (v ulomke z istimi imenovalci.)

V to svrho delimo prvo celoto vodoravno na 4, drugo celoto navpično na 3 enake dele, tako dobimo nove ulomkove dele dvanajstine. Vsaka tretjina je 4 dvanajstine, 2 tretjini ste 2krat 4 dvanajstine, to je 8 dvanajstin. To izpreminjanje oblike, ne da bi menjali vrednost, zove se razširjanje. Izpremenili smo torej $\frac{2}{3}$ in $\frac{3}{4}$ v dvanajstine, da smo razkrojili vsako tretjino na 4 in vsako četrtno na 3 enake dele: $\frac{2}{3} = \frac{8}{12}$, $\frac{3}{4} = \frac{9}{12}$. Tretjine in četrtine smo spravili v istoimene, v najmanjši skupni imenovalac. Razlika med $\frac{2}{3}$ in $\frac{3}{4}$ je $\frac{1}{12}$. Tu imamo priliko pokazati učencem, kako je postopati pri odštevanju raznoimenih ulomkov.

5. Slika V. nam predoči, kako se $\frac{1}{2}$, $\frac{2}{3}$, $\frac{3}{4}$, $\frac{5}{6}$, $\frac{3}{8}$ izpreminjajo v istoimene, t. j. v ulomke z istim imenovalcem (z najmanjšim skupnim imenovalcem).

Polovice moramo menjati v četrtine, četrtine v osmine, tretjine v šestine. Iz polovic in četrtin lahko naredimo iste ulomkove dele, kakor iz osmin, iz tretjin iste, kakor iz šestin; v to svrho nam je treba menjati šestine in osmine v istoimene. N. pr. Ako hočemo razdeliti eno celoto na 6, drugo na 8 enakih delov, torej jo delimo najprej na 2 dela, potem eno polovico na 3, drugo pa na 4 enake dele. Tem potom smo torej razdelili vsako celoto na $2 \times 3 \times 4$, ali na $2 \times 4 \times 3$ enake dele, to je na 24 enakih delov; tako smo dobili skupni imenovalac štiriindvajsetine.

To, kar smo videli na sliki, nas dovede do iskanja najmanjšega skupnega mnogokratnika oziroma najmanjšega skupnega imenovalca. Pri tej priliki navadimo učence naše tako-le govoriti:

2, 3, 4, 6, 8
3, 4

2 Celoto nam je deliti na 2, 3, 4, 6, 8 enakih delov. (Potegnimo vodoravno črto in navpično črto!) Deleči celoto v osmine, moramo jo prej deliti na 2 in 4 enake dele. (Prečrtajmo 2, 4!) Preden delimo celoto na 6 enakih delov, jo razkrojimo na 3 enake dele. (Prečrtajmo 3!)

$2 \times 3 \times 4 = 24$ Zdaj še nam je deliti celoto na 6 in 8 enakih delov, torej prej na 2 dela. (Napišimo na desnej strani navpične črte 2!) Da dobimo šestine in osmine, moramo vsako polovico razdeliti na 3, oziroma na 4 enake dele. (Beležimo 3, 4, pod šestine in osmine!)

Vsaka celota se mora torej deliti v $2 \times 3 \times 4 = 24$ enakih delov. (Se zapiše!) Tako smo ulomke razširili.

Ali se nisi prepričal, potrpežljivi čitatelj, da smo tako sklepaje naravnim potom našli najmanjši skupni imenovalce 24?

6. V sliki VI. se nam predstavlja $\frac{5}{10}$; tu učenci takoj razumejo, da $\frac{5}{10}$ naredi $\frac{1}{2}$; kajti $\frac{5}{10}$ zavzema ravno polovico kvadrata kot celote.

Slika VII. nam kaže 8 desetnin. Teh ne moremo polagati večkrat drugo poleg druge, da bi narejale celoto. Dve desetini moremo 5krat zaporedoma položiti, da dobimo celoto; 2 desetini ste 1 petina; 8 desetnin je torej toliko petin, kolikokrat se daste 2 desetini odvzeti od 8 desetnin, to je 4krat; $\frac{8}{10}$ je 4krat $\frac{1}{5} = \frac{4}{5}$.

Iz teh dveh vzgledov se učimo, da moremo večje število manjših ulomkovih delov izpremeniti v manjše število večjih ulomkovih delov, ne da bi izpremenili vrednost ulomkovo; ta izpremenjava oblike zove se krajšanje ulomkov. Posebno zanimivo je, ako primerjamo to, kar smo razpravljali z obče navadnimi pravili.

Kadar ulomke krajšamo, sklepamo tako-le: Ako naredimo iz ene celote manj ulomkovih delov, tedaj so večji; torej se zmanjšuje število delov in naobrat. Tako sklepaje razumejo učenci bistvo krajšanja, a nikakor ne, ako se jim poveda, da se zmanjšata števec in imenovalce, ako se delita z istim številom. Po vsem pa ni pametno deliti imenovalcev, ki so samostalniki.

Mislím, da so cenjeni čitatelji prepričani, da v našem smislu postopaje razjasnimo prav lahko učencem soštevanje in odštevanje ulomkov in njih bistvo, torej začnimo takoj z množitvijo z ulomki.

V to svrhu vzamemo za merilo dolgoti in širokosti pravokotnikov črko „e“ in za površje „e²“.

7. Slika VIII. nam predoči pravokotnik 3e dolg in $\frac{4}{5}e$ širok; koliko znaša njegovo površje?

Da bi merila širokost 1e, tedaj bi znašalo njegovo površje 3e². A površje mora biti manjše; kajti širokost pravokotnikova meri samo $\frac{4}{5}e$, torej površje samo ulomkove dele njegove, in sicer 4krat 5. del od 3e², to je $\frac{3}{5}e^2 \times 4 = \frac{12}{5}e^2$. Iz navedene slike izpredvidijo učenci, ako pravilno sklepajo, da se množitev celote z ulomkom spremeni v množitev ulomka s celim številom, in to ni nič drugega, nego množitev imenega števila z neimenim. Od prej pa je učencem že davno znano, da mora biti množitelj vsikdar neimeno število, torej ne sme biti navadni ulomek. Celó število z ulomkom množiti se pravi, del po imenovalcu določen vzeti tolikrat, kolikokrat ga narekuje števec.

8. Slika IX. nam predstavlja, kako se ulomek množi z ulomkom. Da bi bil pravokotnik 1e širok, tedaj bi meril $\frac{4}{5}e^2$, a tu znaša samo 2krat 3. del od $\frac{4}{5}e^2$, to je $\frac{4}{15}e^2 \times 2 = \frac{8}{15}e^2$; $\frac{4}{5} \times \frac{2}{3} = \frac{4}{15} \times 2 = \frac{8}{15}$. Iz te slike razvidijo učenci zopet, ako pravilno sklepajo, da se množitev ulomka z ulomkom spremeni v množitev ulomka s celim številom.

9. Slika X. nam jasno kaže, kako se celo število deli z ulomkom. Prvotna kvadrata merita $2e^2$. (Predočita se lahko na šolskeji tabli z rudečo kreda.) Delimo ju z $\frac{3}{5}$! Na prvi pogled se nam zjasni, da delitev z $\frac{3}{5}$ nikakor ne gre. Torej ju delimo s 3! tako dobimo $\frac{2e^2}{3}$; ta ulomek predstavljamo s prvo spodnjo tretjino prvotnih 2 kvadratov. (Predočili bi ju lahko z rumeno kreda.) Smo li delivši s 3 dobili preveč ali premalo? Gotovo premalo; kajti delili smo s petkratnim deliteljem.

Kako bomo popravili ta pogrešek? Prav lahko; ako denemo pravokotnikov kos, predstavljajoč $\frac{2e^2}{3}$ petkrat zaporedoma drug poleg drugega. Te kose naslikajmo z rumeno kreda. Tedaj dobimo 5krat $\frac{2e^2}{3} = \frac{10e^2}{3}$. Kaj sklepamo iz tega? Gotovo to, da se je zopet izpremenila delitev celega števila z ulomkom v množitev ulomka s celim številom. Kaj se torej pravi 2 deliti s $\frac{3}{5}$? Nič drugega, nego tretjino od 2 množiti s 5. $2 : \frac{3}{5} = \frac{2}{3} \times 5 = \frac{10}{3}$.

Ravno tako se da nazorno predočiti delitev ulomka z ulomkom; tudi v tem slučaju se delitev izpremeni v množitev ulomka s celim številom.

Pri meritvi imenih števil morajo biti istoimensa števila, da je mogoče izvršiti meritev; isto velja tudi o navadnih ulomkih.

Vse, kar smo razpravljali o ulomkih, svdoči jasno, da je imel sloveči Diesterweg prav, trdeč: „Računanje z navadnimi ulomki se nikakor ne razločuje toliko od računanja z celimi (imenimi) števili, koliko si mnogi mislijo“. — Shvatanje.

1. Ulomek je del ene ali več celot. Število enakih delov znači števec, imenovalec pa vrsto delov, in je samostalnik; torej smatramo ulomke za imena števila.

2. Pri soštevanju, odštevanju in meritvi je očitvidno, da se operacije morejo le vrševati, ako so ulomki istoimeni.

3. Pri množenju se koncentrujejo vse operacije v eno, in ta je: množitev ulomka s celim številom.

Množeči z ulomkom sklepamo od ednote na njeni del in od njega na množino takih delov ulomkovih.

4. Pri delitvi si moramo pomagati mnogokrat z množitvijo. Delitev je sklep od množine ulomkovih delov na eden takšen del, in od njega sklepamo na nerazdeljeno celoto, katera je množina dotičnih ulomkovih delov, in tem potom se izpremeni tudi delitev z ulomkom v množitev ulomka s celim številom.

5. Meriti moremo ulomke samo takrat, kadar so ulomki istoimeni. Meritev istoimenih ulomkov ni nič drugega, nego merjenje imenih in neimenih celih števil.

In zdaj končam.

Pri tej razpravi me je vodila misel, dragim sotrudnikom dokazati, da se more prav lahko učencem nazorno predstavljati vse računanje z ulomki. Učitelj genetično s kreda v roki pred učenci sestavlja vse operacije, da je morajo pojmovati ter ustmeno izražati vse, kar vidijo. Tem potom se gotovo vadijo pravilno sklepati in razumevati bistvo ulomkov; vse to je pa istinito v prospah duševnemu razvitku učencev po krepkej duševnej hrani hrepenečih.

Veselilo me bo, če bodo te skromne vrstice v napredovalnih tovariših vzbudile le količkaj zanimanja za ta velevažni predmet.

Društveni vestnik.

Iz „Zaveze slovenskih učiteljskih društev“. | 26. vel. travna t. l. se je predstavila in poklonila
Deputacija „Zaveze“ pri novoimeno. | deputacija „Zaveze“ (gg. I. Jelenc, D. Česnik, Fr.
vanem knezoškofu ljubljanskem.) Dne | Luznar) prevzvišenemu gospodu dr. Antonu Bonav.

Jegliču, novoimenovanemu knezu in škofu ljubljanskemu. Predsednik g. L. Jelenc nagovoril je knezoškofa tako-le:

„Dovolite, presvitli knez, premilostljivi škof, da se Vam poklonimo v imenu slovenskega učiteljstva, združenega v „Zavezi slovenskih učiteljskih društev“ ob priliki, ko nastopate, presvitli knez in škof, Svoje vzvišeno službo.

Veselje je zavladalo med slovenskim učiteljstvom začuvši glas, da se vrača vrl sin slovenskega naroda v svojo slovensko domovino po 16letnem neumornem in zato toli uspešnem delovanju med našimi južnimi brati v njihov duševni in telesni spas.

Radost slov. učiteljstva pa je bila tem večja, ko je prišel do nas glas, kako blagodejno, premilostni knez in škof, je bilo Vaše delovanje v nadškofiji vrhbosenski na šolskem polju, kako Vam je bila vsikdar na srečo vzgoja in pouk nežne mladine. To nas je prepričalo do cela, da Vaša knezoškofovska Milost ne odtegne tudi slovenskemu učiteljstvu in šolstvu naklonjenosti in vplivne podpore.

Slovensko učiteljstvo je pripravljeno složno delovati pri vzgoji in pouku s častito duhovščino, saj povdarja pri vsem svojem delovanju, na vseh svojih shodih, da se ima pouk vršiti na verski podlagi, da bodi pouk preinjen z nauki sv. vere. Dobro vemo ter smo prepričani, da zamore biti složno delo milemu našemu narodu v prid. In v to ime prosimo Vašo knezoškofovsko Milost blagodejne naklonjenosti napram slovenskemu učiteljstvu. Složno delo pa naj blagoslovi Vsemogočni!“

Prezvisešni je na to nekako tako-le odgovoril: Veseli ga delovanje slovenskega učiteljstva. On bi znabitni ne vedel ceniti tako delovanje učiteljstva in šole, ko bi bil ostal v svoji ožji domovini; ali ravno na tujem je iz lastnih izkušenj razvidel, kako narporno je delo učitelja, kako važna je njegova naloga. Učiteljstvo ima takorekoč v rokah vzgojo naroda, od njega je mnogo odvisna usoda naroda. Prav je, da si mladina pridobi v šoli raznih vednosti, a samo to bi ne zadoščalo; važnejša je prava vzgoja, ki vpliva na dušo in srce. Ako delujeta učiteljski in duhovski stan složno, je uspeh tem večji. On bode gotovo naklonjen slovenskemu učiteljstvu, ki je tako dobro organizovano in ki se tako krepko zaveda svojih dolžnostij. Ako bode imel kedaj priliko, bode vsikdar z veseljem priskočil učiteljstvu na pomoč.

Na to je sledil prijazen pogovor, pri katerem je imela deputacija priliko občudovati izredno ljubeznjivost in uprav zlato srce knezoškofovo. Potem se je deputacija priporočila z najugodnejšimi utisi.

Upamo, da bode delovanje novega višjega pastirja na učiteljstvo in šolstvo vplivalo blagodejno, da se bodo uresničile vse zlate nade, ki jih stavimo Vanj ob njegovem nastopu na slovenski zemlji.

Tajnik.

Št. 306. Iz „Zaveze slov. učit. društev“.

Delegate so dalje volila sledeča učiteljska društva:

4. Slovensko učiteljsko društvo za koperski okraj gg.: 17. Josip Valentič, 18. Frančišek Jereb, 19. Frančišek Orel.

5. Učiteljsko društvo za mariborsko okolico gg.: 20. Miha Nerat, 21. Jakob Kopic, 22. Franciš. Breznik, 23. Frančišek Serajnik, 24. Davorin Lejsak, 25. gospica Marija Fürst.

6. Učiteljsko društvo za ormoški okraj gg.: 26. Anton Kosi, 27. Frančišek Megla, 28. gospica Ivana Kralj.

Slavna društva še enkrat prosimo za letni donesek. Letos so upravni stroški jako veliki, društvi sta pa vplačali šele dve, nekatera so pa na dolgu še lanski donesek.

Pravila društva „Jubilejna samopomoč“ slovenskih in hrvaško-istrskih učiteljev in učiteljic po Kranjskem, Štajerskem, Primorskem in Koroškem so sestavljena in smo jih odposlali te dni ministerstvu za notranja dela v odobrenje.

Zaveza je počastila brzojavnim potom stoletnico velikana Frančiška Palackega in še posebej pozdravila „Sjezd slovanskyh novinářů“ v Pragi.

Direktorij.

Kostrivnica. Šmarsko-rogaško učiteljsko društvo zborovalo je dne 5. junija mes. pri Sv. Križu.

Gospod predsednik pozdravi navzoče — sosebno še g. Lorberja, nadučitelja pri Sv. Florijanu in g. Jelovška, učitelja v Stopercih kot gosta. Šolska soba, v katerej se je zborovalo, je bila okrašena z vonjkimi cveticami, za kar se gospod predsednik domačim gospodom kolegom prisrčno zahvali.

Nadalje omeni, da izostane podavanje gospoda Ferlinc-a radi odsotnosti poročevalčeve, mesto te točke pa se bode obravnavalo „kako naj bi se obhajala 50letnica vladanja presvitlega cesarja.

Nato prečita gospod predsednik iz 9. številke „Schul- und Lehrerzeitung“ vprašanje Lehrerbunda, je-li naše društvo za ločitev ali ne. Dolga debata o tem vprašanju se je končala s tem, da se je predlog g. Dreflaka soglasno sprejel, namreč, „da smo principiuelno za skupno postopanje v stanovskih zadevah in da ostanemo pri društvu. Med tem se pa vendar lahko pripravljamo za „Spodnje-štajersko učiteljsko zvezo“. Gospod predsednik se pooblasti storiti za to potrebne korake.

Ker je g. Šumer odložil tajništvo, voli se na njega mesto g. Kitek, učitelj v Žetalah.

Nadalje se je sklenilo, da se priredi v proslavo 50letnice vladanja presvitlega cesarja slavnostno zborovanje. Dan se še ni določil. Potem so se iz vprašalne skrinjice rešila tri vprašanja.

1. Kakšna naznanila naj dobivajo otroci, ki se med letom v drugo šolo preselijo, li od stare šole ali novo ali nobenega?

Odgovor. Staro naznanilo se sme rabiti s primeruo korekturo — ali bolje je dati novo.

2. Bi li ne bilo umestno delovati pri okrajnem šolskem svetu na to, da se nam vprašanja za uradno konferenco pošljejo tudi v slovenskem, ne samo v nemškem jeziku?

Odgovor. Pri uradni konferenci se naj stavi primeren nasvet.

3. Ali zamore šolski vodja večrazrednice kate-remu učitelju dati nalog, da ta ostane pouka prosti dan doma in da se oglasi v pisarni ob določeni uri, ker mu ima izročiti rečimo šolarsko knjižnico ali kaj drugega?

Odgovor. Da — nalog šolski vodja lahko da — a ubogati učitelju ni treba.

Nazadnje volijo se še delegati za zborovanje „Zaveze“ in sicer gg. Debelak, Kitek in Strmšek, namestnikom pa gospa Brinšek in g. Ferlinc.

Prihodnje zborovanje bode 3. julija ob 1. uri popoldne v Podplatu. Nadejati se je, da se tega zborovanja udeležijo udje v polnem številu — da se tudi nekateri zaspanci zbudé in spomnijo svoje stanovske častne dolžnosti. Zdaj je že čas priti na svetlo — saj je zima že davno minila — a žalibog, nekateri še vedno spé skoro nevzdravno zimsko sparje. — Torej na veselo svidenje v prijaznem Podplatu!

M. B.

Iz Žitečke vasi. Napor je sladek — trdi nekdo. Vzamite torej svinčnik itd. in računite, koliko nas je bilo pri izletu uč. dr. za mariborsko okolico 2. dne junija mes. t. l.

Evo vam nekaj podatkov! Ko bi bilo izletnikov tolikrat in še 3-krat toliko, kakor jih je bilo, bilo bi jih 1056 več, kakor pové letnica najdbe Amerike. Koliko jih je bilo?

Ko bode te bralci našli število izletnikov, še le takrat bode te pojmovali, kako smo se imeli v starodavnih, prijaznih in gostoljubnih Rušah.

Nekoliko nas je prišlo že zjutraj; med nami g. Marin, c. kr. vadniški učitelj, ki je ovadil, da namerava ta dan nekaj posebnega. Zjutraj prišli smo imeli redko priliko, ogledati si lepo okolico, duhtečo naravne lepote, pomladanske krasote na znóžju mogočnega Pohorja.

Dragi ruški tovariši so nas vodili na kraje, kjer je videti zanimivega in ob enem poučnega. Videli smo milarnico in tovarno za tekočo ogljikovo kislino. Tukaj nam je razlagal in pojasneval g. vodja tovarne priprave in postopanje pri dotičnih opravkih. Videli smo tudi veliko kovačijo in se čudili, kako točno in hitro izvršujejo „Hefajstovi potomci“ po principu „razdelitve opravkov“ s pomočjo vode, ognja in strojev sekire, motike in druga orodja. V tovarno za izdelovanje žveplenk žalibog radi pomanjkanja časa nismo prišli.

Med tem je prišel glavni kontingent izletnikov gostov, tovarišic in tovarišev. Pridrdrali so na vozo-

vih, na vlaku ali na svojih kolesih-biciklih ali nogah. Počastil nas je tudi in prišel velespoštovani duševni prijatelj šolstva g. Schreiner, c. kr. ravnatelj in š. nadzornik.

Ob 1/4 11 uri se je pričela v starodavni ruški hiši Božji sv. maša, katero je služil ondotni č. g. kaplan.

Že v cerkvi so iznenadili izletnike ruški pevci ne le po lepih, ampak tudi po izurjenih glasovih, ki so priča, da se goji petje v Rušah resno in vztrajno po vajah, a z veseljem na lepi umetnosti. Tenor vele spoštovanega g. Dr. Goriškega, pridnega gojitelja „Eskulapijeve“ vede, prijatelja šole in vrlega narodnjaka, imponira, da je častitati njemu in pevskeemu društvu v Rušah na tako izbornem glasu.

Po sv. maši se je vršilo nekaj posebnega. Bil je „nastop“ izletnikov pred lepim šolskim poslopljem. Ni se godil v „vojaškem duhu“, pa bil je nastop z namenom, polnim lepe misli. Dneva sestanka skoraj vseh društvenikov ne bo več, saj ne o taki priliki in za iste osebe. Kdo bi ne želel spominka? Gospod Marin, c. kr. vad. u. je ustregel tihi, občni želji — fotografiral nas je in pripomogel do primerne in trajnega spominka 2. dnevu m. jun. 1898. l. Hvala g. Marin-u!

Ni bil 2. jun. mes. 1898. le izletni, bil je tudi slovesen dan obhajanja 25-letnega obstanka našega društva.

Slavnostno zborovanje se je vršilo v krasni ruški šoli. Zbralo se nas je v okusno in vabljivo okinčani sobi polno število izletnikov.

Gospod društveni predsednik Lasbacher je otvoril zborovanje in se spominjal najprej petdesetletnice vladanja našega presvitlega cesarja. Potem je iznenadil in razveselil prisotne g. Lingelj v Rušah. Kot načelnik domačega kr. š. sveta nas je pozdravil v domači besedi. Iz sreca v srce segajoči „Dobro došli“ nam je zaklical in izrazil veselje, da smo izbrali „Ruše“ za izletni kraj. Kaj tacega, tovarišice in tovariši, se ne prigodi lahko; redkost šolske prijaznosti krajnih š. svetov je gosta — uganjamo, zakaj?

Slavnostno podavanje je izvajal velespoštovani tovariš g. nduč. Nerat. Zanimivo je naslikal razmere, ob katerih se je ustanovilo naše društvo. Govoril je o pomenu in nalogah društvenega delovanja sploh in poročal obširneje o življenju našega društva. Z ganljivo besedo se je spominjal onih društvenikov, katerih žalibog ni več med nami. Le 3 gospodje so 25-letni udje društva. Čast starostam gg. Slekovec, Zemljič in Arnuš; njih vzgledna vztrajnost budi idejo učiteljske solidarnosti!

Po govoru g. Nerata smo se razgovarjali, kako bo slavilo društvo petdesetletnico vladanja cesarja Franciška Jožefa I. Sestavil se je primerni vsopred. Za njega izvršitev sta se izvolila godbeni in odbor za petje. Načelnik odboroma je odličan tovariš god-

benik Serajnik pri Sv. Jurju ob Pesnici. Olepšavo bo priskrbel g. Nerat.

O zadevi uč. konvikta je obveljal predlog g. Schreinerja, da premotruje reč vsestransko in sestavi pravila poseben odbor.

Za prihodnjo hospitacijo pri Sv. Ilju v slov. gor. se je določil 21. dan julija mes.

Po zborovanju smo se zbrali na vrtu Muletovem, da bi pozabili „svoje skrbi in težave ter jih poplahnili s sladkim pekarskim vincem po zaprašenem grlu.“ Kam? V ž . . . .

Dragi tovariš ali tovarišica! Ali ni bilo delo „Sisiŕjevo“? Ni jih mogoče poplahniti skrbi in težav z vinom, kojega imenuje Homér „topivca skrbi“ — plavati znajo nad vinom te muhe na duhu človeškem. Pa videlo se je res na obrazu, da nismo obupani „filistri“, ampak dobre volje v besede pravem pomenu.

Za jed in pijačo se je skrbelo odlično po tvariini, po pripravi, postrežbi in po ceni. Vrh tega dramili so nas glasovi improvizirane izvrstne godbe in lepih pesmi. Vsota vseh vtisov seza do pojma „rajskega življenja“.

Sladko vince proži jezike in misli. Napiitnic in napitnih govorov bilo je 34 manj kakor izletnikov. Torej? Že imenovani g. Dr. Gorišek je pozdravil navzoče kot predstojnik ruske občine in v lepih besedah želel mnogo zabave. Napilo se je ruskemu pevskeemu društvu, starostam društva. Izbornu napitnico govoril je g. Matija Lichtenwallner g. nadzorniku Schreinerju kot voditelju na šolskem polju itd. G. Schreiner je resno povdarjal idejo solidarnosti in šaljivo govoril o matematičnem pomenu „ničle“, pa pristavil ni, da štejemo od „ničle“ naprej in nazaj.

G. Lasbacher je primerjal v svoji napitnici „društvo“ ženinu, „solidarnost“ nevesti, kojih poroko po današnji priliki slavimo. Da bi bila združena dolgo!

Pozdravili smo brzojavno drž. in dež. poslanca, dež. odbornika in profesorja g. Robiča, izrazujoč mu udanost, in sprejeli od njega laskav odgovor. G. Lesjak je naslikal vzgledno slogo med č. g. duhovniki in učitelji v Rušah, katera se lahko goji na prid človeštva, ako vlada vestno delovanje in trezno mišljenje. Č. g. kaplan Šijanec je pritrtil besedam Lesjakovim in želel, da bi vladalo sporazumno življenje povesod.

Gospodična Fürst iz Lembacha je izjavila prav jedrnato, da hočejo učiteljice tovarišice pridno sodelovati pri praktični vpeljavi skupnega postopanja na polju šolskih in učiteljskih interesov.

Istih misli je bila tudi neutrudna g. Marica II., in rekla, da se bo vedno potegovala za korist naše mladine in za povzdigo duševnega obzorja našega ljudstva po zmožnostih, katere ji je podaril Bog itd.

Pri tej živahnej, dobri volji poteklo je res precej uric in prišel trenutek ločitve.

Težka je bila, pa neizogibna. Spomina imamo dovolj in up, da se vidimo zopet. Požegar.

Iz Brežic. (Vabilo.) Sevniško-brežiško učiteljsko društvo zboruje v nedeljo 3. julija meseca t. l. ob pol 10. uri dopoldne v šolskem posloplju na Vidmu. Vspored: 1. Zapisnik. 2. Dopisi in rešitve. 3. Razgovor o let. konf. vprašanjih. 4. Volitev delegatov k „Zavezi“. 5. Želje in nasveti. K prav obilnej vdeležbi vabi uljudno odbor.

Iz konjiškega okraja. (Vabilo.) Konjiško učiteljsko društvo zboruje v četrtek, dne 7. julija mes. t. l. v slovenski šoli v Konjicah z nastopnim vspeodom. 1. Od 9. do 10. ure pevska vaja. 2. Zapisnik. 3. Važne društvene reči, predlogi in nasveti. 4. „Kako je uvesti učitelja-začetnika v šolsko prakso?“ govori tov. L. Tribnik. 5. Iz vprašalne skrinjice. F. Brinar, predsednik.

Sv. Peter ob sv. gori. (Vabilo.) Kozjansko učiteljsko društvo zboruje v nedeljo dne 3. julija meseca t. l. ob 2. uri popoldan v Kozjem sè sledečim vspeodom: 1. Zapisnik. 2. Obravnava letošnjih konferenčnih vprašanj; poročajo gg. F. Lovrec, J. Medved, gospodična Pressl, g. F. Böheim in F. Šetinc. 3. Posvetovanje, kako naj naše društvo praznuje 50letnico vladanja presvitlega cesarja Franca Jožefa I. 4. Pobirajo se popisi krajev našega okraja, kakor se je lani sklenilo. Dotični gospodi oziroma gospodične se prosijo, da dotične popise seboj prinesejo. 5. Volitev novega odbora. 6. Slučajnosti in nasveti. K obilni udeležbi vabi za odbor

E. Moric.

Svetinje. (Vabilo.) Ormoško učiteljsko društvo zborovalo bode v nedeljo dne 3. julija meseca t. l. ob pol 11. uri dopoldne v ormoškem šolskem posloplju po sledečem vspeodu: 1. Zapisnik, dopisi in društvena poročila. 2. Razgovor o letošnjih konferenčnih vprašanjih. 3. Predlog ormoškega učiteljstva o nakupljenju nagrobnega spomenika pokojnemu tovarišu Anton-u Freuensfeld-u. 4. Slučajnosti, želje in nasveti. Pevske vaje se bodo vršile po obedu in sicer za pevke in pevce skupno. Ker ima društvo v tem letu obhajati tri velepomembne svečanosti, pričakuje odbor, da se tega zborovanja udeležijo vsi redni udje, tudi statisti in samopotneži. Vsak stan naj za svoje težnje in svoje društvo najpoprej skrbi, vse drugo naj pride pozneje na vrsto. Pridite torej vsi, da si stisnemo roke k složnemu stanovskemu delovanju! Prav uljudno Vas vabi odbor.

Iz Šmarja. (Vabilo.) Šmarsko-rogaško učiteljsko društvo zboruje 3. dan prih. mes. ob enih popoldne na Podplatu. Vspored obsega med drugim: Zadnjič izostalo podavanje gosp. Ferlinca, razgovor o konfe-

renčnih vprašanjih, pobiranje društvenine i. dr. K obilnej udeležbi uljudno vabi odbor.

Iz Vurberga. (Vabilo) k zborovanju učiteljskega društva za ptujski okraj dne 3. julija mes. ob 11. uri dopoldne v okoliški šoli. Vspored:

1. Zapisnik. 2. Vprašanje za letošnjo uradno konferencijo o varstvu živalij (poročata gg. Strelec in Pulko). 3. Poročilo o zborovanju „Lehrerbunda“ v Graecu (por. predsednik). 4. Vprašalna skrinjica. 5. Vplačevanje udnine. 6. Slučajnosti in nasveti. K obilni udeležbi vabi Žiher, predsednik.

Dopisi in razne vesti.

Iz Radovljice. Naša uradna učiteljska konferenca vrši se letos dne 13. julija mes. po tem-le dnevnem redu:

1. Ob 10. uri slavnostna sv. maša z zahvalno pesmijo v farni cerkvi v proslavo 50letnega vladanja presvetlega cesarja.

2. Ob 11. uri otvori predsednik konferencijo, katera potem voli dva zapisnikarja.

3. Slavnostni govor, govori nadučitelj Jožef Medic.

4. Kako naj učiteljstvo vzbuja in goji patrijotični čut v šoli in zunaj šole. Poročevalec učitelj Ljudevit Stiasny.

5. Naznanila c. kr. okrajnega šolskega nadzornika.

6. Določitev učnih knjig za šolsko leto 1898/9.

7. Poročilo knjižničnega odbora o stanju in uporabi okrajne knjižnice in polaganje računa za šolsko leto 1897/8.

8. Nasveti o nakupovanju novih knjig za knjižnico. Nasvete je do 8. julija pismeno naznaniti načelniku knjižničnega odbora A. Gerčar-ju.

9. Volitev knjižničnega odbora za leto 1898/9.

10. Volitev stalnega odbora za leto 1898/9.

11. Samostalni predlogi. Take predloge je do 8. julija meseca pismeno naznaniti predsedniku konferencije.

Iz Ptujja. (Odbor „Slovenskega pevskega društva s sedežem v Ptujju“) sklenil je prirediti letošnjo pevsko slavnost v Celju v nedeljo, dne 14. avgusta, in določil sledeče skladbe:

1. „Jadransko morje“, moški zbor, Hajdrih. 2. „Pozdrav“, mešan zbor, Foerster. 3. „Križanci na morji“, mešan zbor, Bendl. 4. „Ave Marija“, šesteroglasen mešan zbor s spremljevanjem orkestra, Foerster. 5. „Domovini“, moški zbor, F. S. Vilhar; novost, od društva s častnim darilom nagrajena skladba. 6. „Domovini“, mešan zbor, L. Pahor; novost, od društva s častnim darilom nagrajena skladba.

Odbor si je svest, da je storil svojo dolžnost; priskrbel je za koncert dve novi skladbi s svoječasnim razpisom dveh častnih daril, izbral za veliki koncert v vsakem obziru ugoden kraj, in odredil koncert v olajšanje oddaljenim gostom na jako pri-ličen dan.

Povoljna izvršitev in končni srečni uspeh 14. avgusta pa zavisi od požrtovalnosti in uneme

šč. gg. poverjenikov, raznih slovenskih pevskih društev, pojedinih pevsk.

Slovensko pevsko društvo s sedežem v Ptujju, osnovano na najširšji podlagi, ne razpolaga na svojem sedežu v Ptujju s številnim in znamenitim pevskim zborom, ker so se razmere od njegove ustanovitve do danes korenito društvu na škodo predrugačile, njegova moč temelji v njegovih pravilih, sloni na njegovi širni organizaciji.

Tužne narodne razmere po ponemčenih spodnje-štajerskih mestih in trgih zahtevajo neogibno in nujno obstanek društva z lahko gibljivim aparatom, ki prireja koncerte zdaj tu, zdaj tam, in če bi takšno še ne bilo, moralo bi se z ozirom na narodne koristi takoj ustanoviti.

S tega stališča in z ozirom na sijajne in vidne dosedanje uspehe našega društva prosimo uljudno vse, da vršijo svojo urodno dolžnost s krepkim so-de-ovanjem in podpiranjem društvenega namena.

Gospode poverjenike in iste gospode, kojim smo poslali nabiralne pole, prosimo uljudno, da blagovolé pole z nabranimi doneski vrtni najdalje do 8. avgusta, da nam bode mogoče sestaviti račun. Za odbor: dr. Bela Stuhec, t. č. predsednik.

(C. kr. dež. šolski svet štajerski) je v svoji zadnji seji uredil slovenski jezikovni pouk v višjih razredih četirirazredne ljudske šole pri Sv. Lovrencu nad Mariborom.

(Nove šole.) V Rakitini pri Ljubljani in v Silem vrhu pri Slov. Graecu ste sistemovani novi enorazrednici.

(Rozina Gabršček †.) Bivšega našega tovariša, sedanjega posestnika Goriške tiskarne in glavnega urednika „Soče“, je zadel huđ udarec. Umrla mu je 19. t. m. po 18mesečni mučni bolezni ljubljena soproga, gospa Rozina Gabršček rojena Kravanja. Bog daj blagi ranjki večni mir, ostavljenemu soprogu pa dovolj moči, da srečno preboli huđi udarec.

(„Slovensko učiteljsko društvo“) v Ljubljani preložiło je svoje slavljenje cesarjevega jubileja na nedoločén čas, ter je to, kar je že v ta namen zasnovalo, obrnilo v prid in čast „Zaveze“ slov. učit. društev. Tako je prav!

(Na 6 mesecev ječe) obsodilo je visoko c. kr. okrožno sodišče nekega kmeta pri Sv. Venčeslu, ker je pri sodnji iz sovraštva do učitelja

krivo pričal. Kakor je sodnijska preiskava dognala, umrla je neka šolarica na plućnem vnetju, a on je učitelja pri sodnji ovadil, da je učenka zaradi prehudega kaznovanja v šoli umrla.

(Gosp. Štajercu.) Na anonimne pozive ne morem izraziti svojih misli. L. Jelenc,

predsednik „Zaveze“.

(Učiteljskišče je v Avstriji) vseh skupaj 72, namreč 44 moških in 28 ženskih. Moške zavode obiskuje 6923 dijakov in ženska učiteljska 2959 dijakinj, vseh je torej 9882.

(Krajni odbor X. skupščine „Zaveze“ slov. učit. društev) se vstrajno trudi, da se ta slavnostni shod sploh, posebno pa veliki učit. koncert *sijajno* obnese. V zadnji št. „Učit. Tov.“ naznanja v tem oziru to-le:

Pretečeni teden smo razposlali note. Ker je lahko mogoče, da smo ob toliki razpošiljatvi koga prezrli, prosimo uljudno, naj nam tisti, ki bi slučajno ne prejeli not, to javijo na dopisnici. Nujno prosimo, da se gospice tovarišice in gospodje tovariši pridno vadijo in da se udeležé v kolikor mogoče velikem številu pevske vaje, ki bo — kakor smo že zadnjič naznanili — na praznik sv. Petra in Pavla ob 9. uri zjutraj v „Narodnem domu“. Brez pevskih vaj je popolen uspeh nemogoč! Udeleženci in udeleženke pevskih vaj naj izvolijo prinesiti note s seboj. Prosimo tudi, naj gdč. pevke in gosp. pevci pazijo na note, da se jih kaj ne pogubi, ker nas stanejo lepe denarce.

Trdno smo prepričani, da se bodo udeležili jubilejnega koncerta vse gospice kolegince in vsi gospodje kolege, ki so se oglasili. Tako bo štel zbor mogočno število do 250 pevk in pevcev. To bo gotovo v čast slovenskemu učiteljstvu!

Treba je tudi, da se začno zglašati — kakor smo prosili zadnjič — za stanovanja. Prosimo še, da se zglašé vsaka in vsak tudi za slavnostni banket. Ker računamo najmanj na 300 udeležencev slavnostnega banketa, nam je treba vedeti prej natančno število in vsa imena. Kuvert brez pijače stane 1 gld. 50 kr. Denar in oglasila za banket izvoli vsak poslati pod naslovom: Avgust Kleč, učitelj v Ljubljani, Turjaški trg št. 4. Za dostojno priredbo banketa skrbi tudi poseben odsek, ki bo razdelil kuverte oglašencem ob prihodu v Ljubljano.

Čas hiti, zatorej se giblimo!

Premembe pri učiteljstvu. Gospod Ivan Žunkovič, poduč. v Manjšpergu imenovan je učiteljem-

voditeljem na novo ustanovljeni ljudski šoli v Naraplah in g. Robert Plavšak, pom. učitelj v Trbovljah dobil je def. podučiteljsko mesto ravno tam. Na svojih mestih so potrjeni zač. podučitelji ozir. podučiteljice in sicer: gospica Lavoslava Bonač v Št. Petru bl. Radgone, g. Albert Lasbacher v Veržeju, g. Karol Kveder pa v Račah. — Gosp. Jos. Benko, nadučitelj pri Sv. Duhu bl. Ščavnice je stopil v začasni pokoj.

Popravek. V št. 9. smo na podlagi napačnega obvestila poročali, da je gdč. Helena Vogrinec dobila službo učiteljice ženskih ročnih del v Cirkovcah. A temu ni tako, in naproseni smo objaviti, da gdč. V. za dotično službo niti prosila ni.

Listnica upravnništva.

Z današnjo številko smo končali I. polletje t. l. Opozarjamo na to p. n. prejemnike, katerim je z 12. številko potekla naročnina proseč jih, naj blagovole ponoviti naročnino čim prej.

Osobito naj velja to tudi istim, kateri nam za tek. leto še niso ničesar poslali in teh je okrog 300. Za poravnanje tiskarničnih stroškov je treba denarja in zopet denarja. Plačati moramo vse sproti. Tako nam je tiskarna zadrževala 10. številko tako dolgo, da ni došel denar telegrafičnim potom.

Nekaternikom se je z današnjim dnevom ustavil list. Ako je kdo pet, šest ali celo sedem let naročnik lista, ne da bi poslal kak krajcar ter se za večkratne pismene opomine niti ne zmeni ne, takega pač ne moremo šteti zavednim učiteljem. On je učitelj le prvega v mesecu. Za svoje stanovsko glasilo nima srca in če bi tudi imelo žalostno poginiti.

Opetovano smo prosili, naj se denar, kadar se pošilja potom poštinih nakaznic, pošlje blagajniku g. Fr. Luznarju na Primskovem, pošta Kranj, in ne v Maribor, ker s tem so združeni stroški in tudi pomote, za katere je vsak sam odgovoren.

Mariborska pošta namreč ne izroči denarja, ampak ga naloži v pošno hranilnico, kupon pa pošlje gosp. uredniku in ta gosp. blagajniku.

Administracija in uredništvo je v Mariboru. Reklamacije naj se pošiljajo administraciji.

Prav lepo prosimo, naj blagovoli vsak pošiljavec poleg svojega imena še pristaviti, do kedaj je poravnana naročnina. Tako se lahko popravi vsaka pomota takoj v začetku.

Na današnjih zavitkih je izkazana naročnina za tekoče leto vsem, ki so nam dosedaj kaj naročnine doposlali. Kdor dotičnih torej zapazi kakšno pomoto, prosimo ga, da se blagovoli takoj oglasiti, ter navesti, kedaj in na kak način nam je poslal kaj (koliko?) naročnine, da zamoremo eventuelne pomote takoj popraviti.

Primskovo p. Kranj, dne 25. junija mes. 1898.

Upravnništvo „Popotnikovo“.

Št. 410, I. Razpis podučiteljske službe.

Na dvorazrednici na Runcèu, III. plač. vrsta, prosta izba s potrebnim pohištvom in s prosto kurjavo po zimi, se podeli služba podučitelja stalno, oziroma tudi začasno. — Dobi pa tudi lahko podučitelj pri dobri kvalifikaciji tamkaj, ako je stalno imenovan, letno osebno doklado z 80 gld., v slučaju začasnega nameščenja po 60 gld. iz deželnega šolskega zaklada.

Obeh deželnih jezikov zmožni prositelji naj vložijo svoje prošnje, opremljene s spričevalom zrelosti, oziroma učne usposobljenosti in z dokazom avstrijskega državljanstva, pri krajnem šolskem svetu Runcè v Sardinji, pošta Ormož, do 16. julija meseca 1898. l.

Okr. šolski svet Ormož, 16. junija mes. 1898. l.

Predsednik: Apfaltrern s. r.

Št. 503, II.

Učiteljska služba.

Na v petrazredno razširjeni šoli v Marenbergu je umestiti z novembrom 1898 učiteljska služba po III. plač. razredu.

Obeh deželnih jezikov zmožni prošnjiki in prošnjice naj vložijo svoje redno opremljene prošnje z dokazom avstrijskega državljanstva predpisanim potom **do 24. julija mes. t. l.** pri krajnem šolskem svetu v Marenbergu.

Okrajni šolski svet Marenberg, dne 12. junija meseca 1898. l. *Predsednik.*

Št. 170.

Razpis natečaja.

(Mesto podučitelja)

Na dvorazrednici v Zabukovju, v III. plačilnem razredu in stanovanjem v šolskem poslopju je umestiti podučiteljsko službo stalno ali tudi začasno.

Prosilci in prosilke naj vložijo svoje prošnje, opremljene s spričevalom zrelosti in učne usposobljenosti, pri še ne namesčenih z dokazom avstrijskega državljanstva (domovnico) potom predstojnega okrajnega šolskega sveta **do 30. junija mes. 1898. l.**

Okrajni šolski svet sevniški 25. maja meseca 1898. l. *Predsednik: Vistarini s. r.*

Štev. 505, II.

Podučiteljska služba

se podeli s 1. novembrom mes. 1898. l. definitivno ali provizorično na dvorazredni ljudski šoli III. plač. razreda s prostim stanovanjem v Vuhredu.

Prošnjiki in prošnjice, zmožni obeh deželnih jezikov, naj vložijo svoje redno opremljene prošnje z dokazom avstrijskega državljanstva predpisanim potom **do 24. julija mes. 1898. l.** pri krajnem šolskem svetu Vuhred ob koroški železnici.

Okrajni šolski svet Marenberg, 12. junija mes. 1898. l. *Predsednik.*

Štev. 504, II.

Podučiteljska služba

se podeli le definitivno s 15. oktobrom mes. 1898. l. na štirirazrednici v Ribnici; II. plačilni razred, prosto stanovanje ter posebna nagrada 210 gld. za pouk na eskurendni štaciji pri Sv. Boltanku.

Obeh deželnih jezikov zmožni prošnjiki naj vložijo svoje redno opremljene prošnje z dokazom avstrijskega državljanstva predpisanim potom **do 24. julija mes. 1898. l.** pri krajnem šolskem svetu v Ribnici.

Okrajni šolski svet Marenberg 12. junija mes. 1898. l. *Predsednik.*

Št. 255.

Razpis natečaja.

(Podučiteljska mesta in mesto učiteljice ženskih ročnih del.)

1. Na četirirazredni ljudski šoli v Ponkvi ob juž. žel. je umestiti novo sistemizirano podučiteljsko mesto z dohodki po III. plač. razredu definitivno ali tudi provizorično. Moški prosilci dobó tudi prosto stanovanje.

2. Na dvorazredni ljudski šoli v Jurklostru je umestiti podučiteljsko mesto po III. plač. razredu definitivno ali tudi provizorično.

3. Na enorazredni ljudski šoli pri Dev. Mar. na Reki, pošta Št. Pavl pri Preboldu je provizorično podeliti služba formalno usposobljene uč-

teljice ročnih del z letno nagrado 96 gld. proti učni dolžnosti 5 ur na teden skozi vso šolsko leto.

Prošnjiki in prošnjice za katero teh mest naj vložijo svoje prošnje, katere je opremiti s spričevali zrelosti in učne usposobljenosti ter gledé na take, ki še niso v službi, tudi z dokazom avstrijskega državljanstva (domovnico), potom predstojnega okr. šolskega sveta **do 15. dne julija mes. 1898. l.** pri dotičnem krajnem šolskem svetu.

Celje, dne 14. junija meseca 1898. l.

Predsednik: Attems s. r.

Štev. 480, II.

Natečaj.

(Učiteljsko in podučiteljsko mesto.)

Na petrazredni ljudski šoli v Makolah bo se začetkom bodočega zimskega tečaja definitivno umestilo učiteljsko in podučiteljsko mesto, poslej nje, če bo treba, tudi provizorično.

Prosilci ali prosilke za ti mesti, za kateri se dobiva letna plača po III. plačilnem razredu in zraven tega za podučiteljsko mesto še prosto stanovanje, naj vložijo svoje prošnje, katere morajo biti opremljene s spričevalom učne usposobljenosti in zrelostnega izpita, oziroma samo z zadnjim, predpisanim potom pri krajnem šolskem svetu v Makolah **do 30. junija meseca 1898. l.**

Okr. šolski svet v Slov. Bistrici, dne 23. maja meseca 1898. l. *Predsednik: Kankowsky s. r.*

Št. 206.

Razpis podučiteljskih služb.

Na šolah pri Sv. Duhu, Kapeli, Sv. Petru in na Ščavnici (III. plač. vrsta) so podeliti s 1. novembrom t. l. podučiteljske službe, in sicer na vsaki šoli ena, stalno ali pa tudi začasno. Na šoli pri Sv. Petru je mali prispevek in na Ščavnici prosta soba za stanovanje.

Obeh deželnih jezikov popolnoma zmožni prositelji naj vložijo svoje prošnje, tudi obložene s spričevalom zrelosti in z dokazom avstrijskega državljanstva, službenim potom pri dotičnih krajnih šolskih svetih najdalje **do zadnjega junija t. l.**

Okr. šolski svet v Gornji-Radgoni, dne 25. maj. meseca 1898. l. *Predsednik: Supanich s. r.*

Na zahtevanje se pošilja **brezplačno**
ilustrovani **cenik**

za navadne in c. kr. izklj. privit. harmonije in didaktofone.

V obila naročila se priporoča tvrdka:

Josef Lenarčič & Comp.

na Vrhniki pri Ljubljani.

ov šopek napevov za šolo je:

Štirideset napevov za šolske pesmi

v Koprivnik-Majcenovi „Začetnici“.

Na svetlo dal Anton Kosi, učitelj.

Cena 25 kr.

Knjžica se naroča — najbolje s pošto nakaznico — pri izdavalstvu v Središču, kateri ima v zalogi tudi „Zabavno knjižnico za mladino“. Sedmi zvezek tega mladinskega zbornika je pred kratkim zagledal beli dan. Cena spopisa je 15 kr. ozir. 17 kr. s poštnino vred. 6-8

Vsebina. I. Hrvatskomu učiteljstvu. — II. Nadučitelj, učitelj, podučitelj. (A. Kosi.) — III. O navadnih ulomkih. (Konec.) (Mat. Heric.) — IV. Društveni vestnik. — V. VII. Dopisi in razne vesti. — VI. Natečaji in inserati.

Lastnik in založnik: „Zaveza“

Tisk tiskarne sv. Cirila v Mariboru.